

SPREEK
TAAL 1

Werk

vanDale

VOOR BEGINNENDE SPREKERS VAN
HET NEDERLANDS (NIVEAU 0-A1+)

MODULE 12: DEZE MODULE IS ONDERDEEL
VAN EEN VIJFTIENDELIGE SERIE

Werk

1. Waar werk je?	p. 1
2. Ik doe vrijwilligerswerk	p. 9
3. Op zoek naar werk	p. 16
4. Een aardige collega	p. 23
5. Praktijkopdracht	p. 30
6. Overzicht woorden en
standaardzinnetjes	p. 31
7. Begeleidershandleiding	p. 32

bekijk foto / plaatje /
ding / mens

praat samen

wijs aan

luister naar begeleider /
andere mensen

luister naar audio op
www.vandale.nl/spreektaal

zeg na / geef antwoord

zeg het gesprek na /
maak het gesprek af

tik op de tafel

sta op

een spelletje

naar buiten

info

kijk in de handleiding

1. Waar werk je?

1. Bekijk de foto. Praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto?

Werk je?

Waar werk je?

Heb je gewerkt? In Nederland of in je eigen land?

Wat voor werk heb je gedaan?

2. Luister naar het gesprek *Waar werk je? (1)*.
Je hoort Joyce en Tristan.

3. Luister nog een keer naar het gesprek en wijs aan.

Wat voor werk doet Tristan?

Op welke dag werkt Tristan niet?

maandag

dinsdag

woensdag

donderdag

vrijdag

4. Praat met je begeleider.

Welke beroepen ken je?

Kijk naar de plaatjes. Ken je nog meer beroepen?

5. Luister naar het gesprek *Waar werk je? (2)*.
Je hoort mevrouw El Hamdi, Saïd en Jan Helmond.

6. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

Waarom kan Saïd niet naar zijn werk?

Wanneer is Saïd weer beter?

**7. Luister naar je begeleider. Wat kun je zeggen?
Wijs het antwoord aan.**

Waar woon je nu?

Prima!

In Amsterdam.

Wat voor werk doe je?

Ik ben kapper.

Op maandag ben ik vrij.

Ik ben ziek.

Wat leuk!

Wat vervelend!

Wat zijn je klachten?

Ik heb hoofdpijn.

Het is heel druk.

8. Luister naar je begeleider. Tik op de tafel.

Je begeleider leest het gesprek voor. Hoor je een woord met een 'b'?
Tik op de tafel als je een woord met een 'b' hoort.

9. Luister naar je begeleider en wijs aan.

Werkt deze persoon binnen of buiten?

binnen

buiten

10. Luister naar je begeleider. Wat hoor je? Sta op.

Wat is het beroep?

11. Taalriedel

Hoe is het met je?

Hoe is het met je?

Goed, en met jou?

Goed, en met jou?

Prima!

Prima!

Waar woon je nu?

Waar woon je nu?

In Amsterdam.

In Amsterdam.

Wat voor werk doe je?

Wat voor werk doe je?

Ik ben kapper.

Ik ben kapper.

Werk je fulltime?

Werk je fulltime?

Nee, op maandag ben ik vrij.

Nee, op maandag ben ik vrij.

12. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. Kan ik Jan spreken?
2. Ik zal je even doorverbinden.
3. Ik ben ziek.
4. Ik kan vandaag niet werken.
5. Het is heel druk.
6. Wat zijn je klachten?
7. Hoofdpijn en koorts.
8. Ik denk dat ik woensdag weer beter ben.
9. Beterschap.

13. Zeg het gesprek na. (1)

Joyce: Hé Tristan, hoe is het met je?
Tristan: Goed! En met jou?
Joyce: Prima!
Waar woon je nu?
Tristan: In Amsterdam.
Joyce: Wat voor werk doe je?
Tristan: Ik ben kapper. Ik werk in een kapsalon.

14. Zeg het gesprek na. (2)

Jan Helmond: Met Jan Helmond.
Saïd: Hallo Jan, met Saïd.
Ik ben ziek. Ik kan vandaag niet werken.
Jan Helmond: Wat vervelend! Het is heel druk.
Saïd: Ik denk dat ik woensdag weer beter ben.
Jan Helmond: Oké. Beterschap, Saïd.
Saïd: Bedankt.

15. Luister naar je begeleider. Wat kun je antwoorden? Bedenk zoveel mogelijk antwoorden.

Wat voor werk doe je?

.....

16. Maak het gesprek compleet.

Je bent ziek. Je kunt vandaag niet werken. Je belt op naar je werk.
Voer het gesprek.

Jan Helmond:	Timmerfabriek De Boer. Met Jan Helmond
Ik:	
Jan Helmond:	Wat vervelend! Wat zijn je klachten?
Ik:	
Jan Helmond:	Wanneer kun je weer komen werken?
Ik:	
Jan Helmond:	Oké. Beterschap.
Ik:	

17. Vraag en geef antwoord.

Loop rond. Stel de ander de volgende vragen:

Werk je? Wat voor werk doe je?
Heb je gewerkt? Wat voor werk heb je gedaan?

De ander reageert.

18. Je ziet bij de bushalte een vriend. Hij heeft net een nieuwe baan. Maak een praatje over zijn werk.

19. Je bent ziek. Je kunt vandaag niet werken. Je belt op naar je werk.
Voer het gesprek.

20. Kijk nog een keer naar de foto. Geef antwoord op de vragen.
Bedenk je eigen verhaal.

- Hoe heet de man op de foto?
Wat is zijn beroep?
Doet hij dit werk al lang?
Wie is de vrouw?
Wat is haar beroep?
Waar denkt ze aan?

2. Ik doe vrijwilligerswerk

1. Bekijk de foto's. Praat met je begeleider.

Wat zie je op foto's?
 Wat is vrijwilligerswerk?
 Doe je vrijwilligerswerk? Wat zijn je taken?
 Heb je wel eens vrijwilligerswerk gedaan?
 Wat deed je toen?

2. Luister naar het gesprek *Ik doe vrijwilligerswerk (1)*. Je hoort Mirella en Serhan.

3. Luister nog een keer naar het gesprek en wijs aan.

Waar werkt Serhan?

Wat doet ze in het bejaardenhuis?

4. Bekijk de plaatjes. Praat met je begeleider.

Serhan helpt bij de koffieochtend in het bejaardenhuis. Hieronder zie je haar taken. Wat moet ze doen?

5. Luister naar het gesprek *Ik doe vrijwilligerswerk (2)*. Je hoort Mustafa en Richard.

6. Luister nog een keer naar het gesprek en wijs aan.

Mustafa gaat helpen op de school van zijn dochter. Wat gaat hij doen?

7. Luister naar je begeleider. Je begeleider leest een aantal zinnen voor. Zijn ze goed? Zeg ja of nee.

1. De computerles is op woensdag.
2. Richard helpt ook op school.
3. Richard gaat elke woensdag mee naar het zwembad.

8. Praat met je begeleider.

Wat kun je als vrijwilliger doen op de school van je kind?
Help jij ook op de school van je kind?
Ken jij mensen die helpen op de school van hun kind?

9. Luister naar je begeleider. Hoeveel woorden hoor je? Steek het aantal vingers op.

10. Luister naar je begeleider. Tik op de tafel.

Je begeleider leest een gesprek voor. Waar ligt het accent in de zin?
Tik op de tafel. Luister naar het voorbeeld.

Voorbeeld:

Hallo, ik ben Moh**am**med. Wie ben **jij**?

Mijn naam is **Joke**.

11. Taalriedel

Wacht je op je dochter?

Wacht je op je dochter?

Die is al naar huis.

Die is al naar huis.

Ik heb een afspraak met de juf.

Ik heb een afspraak met de juf.

Gaat het niet goed op school?

Gaat het niet goed op school?

Jawel hoor, het gaat prima.

Jawel hoor, het gaat prima.

Ik ga helpen bij computerles.

Ik ga helpen bij computerles.

Dat lijkt me leuk!

Dat lijkt me leuk!

Help jij ook op school?

Help jij ook op school?

Ja, ik ben leesvader.

Ja, ik ben leesvader.

12. Zeg het gesprek na. (1)

Mirella:	Ga je mee naar de sportschool?
Serhan:	Nee, ik kan niet. Ik moet werken.
Mirella:	Werk je?
Serhan:	Ja, ik doe vrijwilligerswerk.
Mirella:	Waar doe je dat?
Serhan:	In het bejaardenhuis.

13. Zeg het gesprek na. (2)

Mustafa: Ik help bij de computerles.
Richard: Leuk. Wanneer doe je dat?
Mustafa: Elke donderdag van half drie tot half vier.
Help jij ook op school?
Richard: Ja, ik ben leesvader.
Mustafa: Wat is dat?
Richard: Ik lees elke woensdag met een groepje kinderen.

14. Maak het gesprek compleet.

Je tante doet vrijwilligerswerk. Je wilt weten wat voor werk ze doet, wanneer ze het doet en of ze het leuk vindt.
Voer het gesprek met je tante.

Betty: Ik doe vrijwilligerswerk.
Ik:
Betty: In het bejaardenhuis.
Ik:
Betty: Op dinsdag van negen tot twaalf uur.
Ik:
Betty: Ik help bij de koffieochtend.
Ik:
Betty: Ja, ik heb veel contact met de bewoners.

15. Praat met je begeleider.

Je kunt vrijwilligerswerk doen in een bejaardenhuis of op een school.
Waar kun je nog meer vrijwilligerswerk doen?

16. Vraag en geef antwoord.

Loop rond. Vraag of de ander kinderen heeft. Vraag of de ander meehelpt op school. De ander reageert.

17. Praat met je begeleider.

Je begeleider doet vrijwilligerswerk. Stel vragen aan je begeleider over dit werk. Vertel aan je begeleider wat voor vrijwilligerswerk jij zou willen doen.

18. Je kind zit in groep vijf van de basisschool. Je praat met de juffrouw. Ze vraagt of je elke week wilt meelopen naar het zwembad. Voer het gesprek.

Wie is de man op de foto?
Wat doet hij?
Waar is hij?
Wie zijn de kinderen?
Hoe voelen ze zich?

Wie is de vrouw op de foto?
Wat doet ze?
Waar is ze?
Wie zijn de andere mensen?
Zijn ze blij?

3. Op zoek naar werk

1. Bekijk de foto. Praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto?
Ben je wel eens bij het Werkplein geweest?
Wat kun je daar doen?
Ben je nu op zoek naar werk?
Wat voor werk?

2. Luister naar het gesprek *Op zoek naar werk (1)*. Je hoort Linda en Aysel.

3. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

Wat voor werk doet Aysel?
 Hoe laat moet zij op haar werk zijn?
 Werkt Linda?
 Wat gaat ze doen bij het Werkplein?

4. Bekijk het inschrijfformulier. Luister naar je begeleider. Wijs het antwoord aan.

Wat is de achternaam van Linda?
 In welke plaats woont ze?
 Wanneer is zij geboren?

Inschrijfformulier Werkzoekende

Persoonlijke gegevens

Naam:	Holman		
Voornamen:	Linda Johanna Hendrika		
Adres:	Dapperstraat 23		
Postcode:	1012AG	Woonplaats:	Amsterdam
Geboortedatum:	27-03-1972	Geboorteplaats:	
Nationaliteit:		Geslacht:	☐ man ☒ vrouw
Telefoonnummer:		Nummer mobiel:	
E-mailadres:			

5. Luister naar het gesprek *Op zoek naar werk (2)*. Je hoort Sylvia en een medewerker van het Werkplein.

**6. Luister nog een keer naar het gesprek. Bekijk het formulier.
Beantwoord de vraag.**

Wat is de nationaliteit en het mobiele nummer van Sylvia?

Inschrijfformulier Werkzoekende

Persoonlijke gegevens

Naam:	Holman		
Voornamen:	Sylvia Johanna Hendrika		
Adres:	Dapperstraat 23		
Postcode:	1012AG	Woonplaats:	Amsterdam
Geboortedatum:	27-03-1972	Geboorteplaats:	Londen
Nationaliteit:		Geslacht:	☐ man ☒ vrouw
Telefoonnummer:	020 6860899	Nummer mobiel:	
E-mailadres:	sjhholman@planet.nl		

7. Luister naar je begeleider. Tik op de tafel.

Je begeleider leest het gesprek voor. Hoor je het woord 'werk'?
Tik op de tafel als je het woord 'werk' hoort.

8. Taalriedel

Hoe laat is het?

Hoe laat is het?

Bijna drie uur.

Bijna drie uur.

Dan moet ik weg, naar mijn werk.

Dan moet ik weg, naar mijn werk.

Wat voor werk doe je?

Wat voor werk doe je?

Ik maak schoon. En wat doe jij?

Ik maak schoon. En wat doe jij?

Ik zoek werk.

Ik zoek werk.

Wat voor werk?

Wat voor werk?

Dat weet ik niet precies.

Dat weet ik niet precies.

9. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. Ik ben gestopt met mijn werk.
2. Ik zoek nu ander werk.
3. Wat voor werk zoek je?
4. Dat weet ik niet precies.
5. Waar ben je geboren?
6. Je spreekt goed Nederlands.
7. Ik woon hier al zeven jaar.
8. Ik heb een Nederlands paspoort.

10. Zeg het gesprek na. (1)

Aysel: Hoe laat is het?
Linda: Bijna drie uur.
Aysel: O, ik moet om vier uur op mijn werk zijn.
Linda: Wat voor werk doe je?
Aysel: Ik maak schoon op een school.
Linda: Vind je het leuk werk?
Aysel: Ja hoor.

11. Zeg het gesprek na. (2)

Linda: Ik zoek werk.
Aysel: Wat voor werk zoek je?
Linda: Dat weet ik niet.
Aysel: Ben je al bij het Werkplein geweest?
Linda: Ik ga me daar morgen inschrijven.
Aysel: Succes.

12. Maak het gesprek compleet.

Je zoekt werk. Je gaat naar het Werkplein. Een medewerker vraagt naar je persoonlijke gegevens. Voer het gesprek.

Medewerker:	Dan heb ik nog een paar vragen. Waar woont u?
Ik:	
Medewerker:	Wat is uw geboortedatum?
Ik:	
Medewerker:	Waar bent u geboren?
Ik:	
Medewerker:	Wat is uw nationaliteit?
Ik:	
Medewerker:	Heeft u een e-mailadres?
Ik:	

13. Vraag en geef antwoord.

Loop rond. Vraag waar en wanneer de ander geboren is. De ander reageert.

14. Vraag en geef antwoord.

Loop rond. Vraag welke nationaliteit de ander heeft. De ander reageert.

15. Maak een praatje.

Vertel aan je begeleider je persoonlijke gegevens.

16. Spelletje

Kijk naar een ander. Wat doet hij of zij?

17. Kijk nog een keer naar de foto. Geef antwoord op de vragen. Bedenk je eigen verhaal.

Wie zijn deze mensen?
Waar wonen ze?
Waar gaan ze naartoe?
Wat gaan ze daar doen?
Waarover praten ze?
Wat voor weer is het?

4. Een aardige collega

1. Praat met je begeleider.

Op de foto zie je vier collega's die in de pauze samen een kopje koffie drinken.
Heb je collega's op dit moment?
Heb je collega's gehad?
Waarom is een aardige collega belangrijk?

2. Luister naar het gesprek *Een aardige collega*. Je hoort Dylan en Mo.

3. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

Wat is er gebeurd met de vrouw van Mo?

4. Luister naar je begeleider. Je begeleider leest steeds een zin voor. Wat hoor je? Wijs het antwoord aan.

1. Ga je mee een kopje koffie ?
 - a. drinken
 - b. halen
2. Mijn vrouw ligt in het
 - a. bejaardenhuis
 - b. ziekenhuis
3. Ze is gevallen met haar
 - a. fiets
 - b. stoel
4. Ze heeft haar been
 - a. gebroken
 - b. gevallen
5. Nou, heel veel
 - a. beterschap
 - b. sterkte

5. Bekijk de uitnodiging.

Timmerfabriek De Boer

Beste Saïd,

Graag nodigen we jou en je partner uit voor het jaarlijkse **Personeelsfeest** op 24 mei in restaurant De Bosberg, Willemstraat 23 in Nijmegen.

Programma:	17.00 uur:	ontvangst met een drankje
	18.00 uur:	diner
Vanaf	20.00 uur:	live muziek

Stuur een mailtje naar Helhamdi@kpnmail.nl als je wilt komen.
Tot de 24ste!

Hannah El Hamdi
Timmerfabriek De Boer

6. Bekijk nog een keer de uitnodiging en wijs aan.

Wie stuurt de uitnodiging?

Saïd

Hannah

Wie krijgt de uitnodiging?

Saïd

Hannah

Wanneer is het personeelsfeest?

23 april

24 mei

Waar is het feest?

Den Haag

Nijmegen

7. Luister naar je begeleider. Hoor je een vraag? Wijs aan.

8. Taalriedel

Is alles goed met je?

Is alles goed met je?

Nou, eigenlijk niet.

Nou, eigenlijk niet.

Wat is er dan?

Wat is er dan?

Mijn vrouw ligt in het ziekenhuis.

Mijn vrouw ligt in het ziekenhuis.

Wat is er gebeurd?

Wat is er gebeurd?

Ze heeft haar been gebroken.

Ze heeft haar been gebroken.

Moet ze geopereerd worden?

Moet ze geopereerd worden?

Ja, morgen.

Ja, morgen.

Heel veel sterkte.

Heel veel sterkte.

9. Luister naar je begeleider. Zeg na.

1. Ga je mee koffie drinken?
2. Ja, gezellig.
3. Is alles goed met je?
4. Nou, eigenlijk niet.
5. Wat is er gebeurd?
6. Mijn vrouw is gevallen met haar fiets.
7. Als ik iets voor je kan doen?
8. Dat is aardig van je.

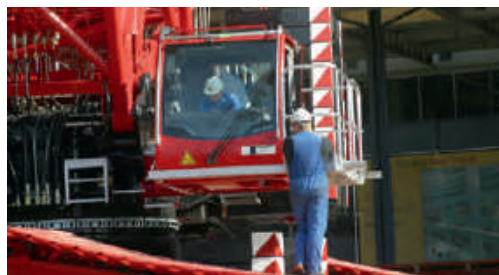
10. Zeg het gesprek na.

Dylan: Is alles goed met je?
 Mo: Nou, eigenlijk niet.
 Dylan: Wat is er dan?
 Mo: Mijn vrouw ligt in het ziekenhuis.
 Ze heeft haar been gebroken.
 Dylan: Heel veel sterkte.
 Mo: Dankjewel.

11. Luister naar je begeleider. Welk woord hoort er niet bij?

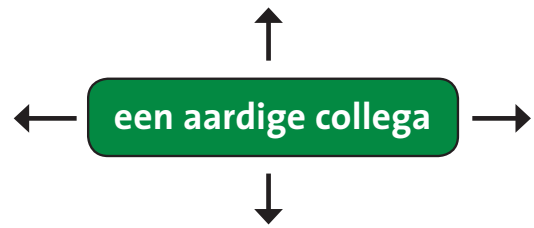
1. de kapper – de schoonmaker – de verpleegster – de vrouw
2. de kapsalon – het restaurant – de straat – het ziekenhuis
3. beterschap – gefeliciteerd – het beste – sterkte
4. Engels – Nederlands – Spanje – Turks

12. Praat met je begeleider.

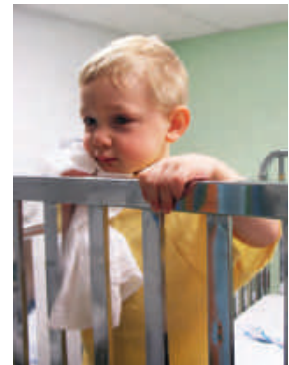
Waar denk je aan bij 'een aardige collega'?

13. Maak het gesprek compleet.

Je werkt in een winkel. Je hebt pauze. Je gaat met een collega een broodje eten. Je collega vraagt hoe het gaat. Vertel over je kind dat in het ziekenhuis ligt. Voer het gesprek.

Dylan:	Hoe gaat het met je?
Ik:	
Dylan:	Wat is er dan?
Ik:	
Dylan:	Wat is er gebeurd?
Ik:	
Dylan:	Wat vervelend. Heel veel sterkte.
Ik:	

14. Vraag en geef antwoord.

Loop rond. Vraag de ander hoe het met zijn of haar man / vrouw / kind gaat. De ander reageert.

15. Praat met je begeleider.

Kijk nog een keer naar de uitnodiging voor het personeelsfeest. Vertel je begeleider wat je van het programma vindt. Vertel je begeleider wat je graag wilt eten op het personeelsfeest.

16. Een dag uit het leven van ...

Kijk naar de plaatjes. Maak een verhaal.

17. Je begeleider vertelt een verhaal. Luister naar het verhaal. Vertel het verhaal precies na.

18. Kijk nog een keer naar de foto. Geef antwoord op de vragen. Bedenk je eigen verhaal.

Wie zijn deze mensen op de foto?

Kennen ze elkaar?

Wat drinken ze?

Waarover praten ze?

Waar zijn ze?

5. Praktijkopdracht

Naar buiten!

1. Vertel een vriend / vriendin over je werk. Als je zelf geen werk hebt: vertel over het werk van je man / je vrouw of je kind.
2. Heb je werk of doe je vrijwilligerswerk? Maak een praatje met je collega.
3. Bel je begeleider. Vertel dat je vandaag niet kunt komen. Je bent ziek.
4. Wil je werken? Ga naar het Werkplein of naar een organisatie voor vrijwilligerswerk. Vraag wat voor werk ze voor je hebben.

6. Overzicht woorden en standaardzinnetjes

het werk
 de baan
 het beroep
 de kapper
 de kapsalon
 de fabriek
 de verpleegster
 de politieagent
 de verkoopster
 de vuilnisman
 de brandweerman
 de schilder
 de lerares
 de kok
 de glazenwasser
 de tuinman
 de schoonmaker
 de receptionist
 de voetballer
 de muzikant
 de ober
 het vrijwilligerswerk
 de taak
 het bejaardenhuis
 de hoek
 de afspraak
 de juf
 de vacature
 de nationaliteit
 het e-mailadres
 de persoonlijke gegevens
 de collega
 het personeel

vrij
 fulltime
 druk
 binnen
 buiten
 ander

 doorverbinden
 koffie zetten
 inschenken
 schoonmaken
 stoppen
 zich inschrijven
 vrij nemen
 werken

 Ik doe vrijwilligerswerk.
 Ik heb werk.
 Ik zoek werk.
 Ik ben op zoek naar werk.
 Wat voor werk zoek je?
 Dat weet ik niet precies.
 Dat klopt.

7. Begeleidershandleiding

Algemeen

De modules

Het materiaal is:

- ontwikkeld om *gestructureerd* te werken aan taalverhoging tot niveau A1(+).
- gericht op de *mondelinge vaardigheden*: luisteren, spreken en gesprekken voeren.

Wat kan een NT2-deelnemer op niveau A1?

Een deelnemer kan:

- vertrouwde dagelijkse uitdrukkingen en basiszinnen begrijpen en gebruiken;
- kan zichzelf aan anderen voorstellen;
- kan vragen stellen en beantwoorden over vertrouwde dagelijkse onderwerpen;
- kan reageren op een ander als de andere persoon langzaam en duidelijk praat en bereid is om te helpen.

Op dit niveau mag je nog geen volzinnen verwachten. Het taalgebruik van de deelnemer beperkt zich tot een klein aantal eenvoudige grammaticale constructies en uit het hoofd geleerde uitdrukkingen. Ook wemelt het nog van de grammaticale fouten.

Aanpak – globale werkwijze

Het materiaal bestaat uit vijftien modules. Elke module heeft zijn eigen thema. Er is geen vaste volgorde waarin de modules gebruikt moeten worden. Het advies is te starten met de module ‘Praten over jezelf’, omdat deze module in het teken staat van kennismaking. Bovendien wordt in het materiaal voor de begeleider bij deze module meer uitleg gegeven over de werkwijze van de verschillende oefenvormen.

Het stramien en de opbouw van elke module zijn hetzelfde.

- Elke module begint met een voorblad met daarop een foto of afbeelding, de naam van het thema en een korte inhoudsopgave.
- Binnen elke module zijn steeds *vier subthema's*. Deze subthema's kunnen het beste op volgorde worden doorgewerkt. Het is goed om zo nu en dan onderdelen van de module te herhalen. Dit zorgt ervoor dat de deelnemer de stof beter kan onthouden. Als een deelnemer (een deel van) de stof al beheerst, kunnen subthema's of onderdelen daarvan ook worden overgeslagen.
- Elke subthema begint met *een foto / beeldmateriaal* met daaraan gekoppeld een aantal concrete vragen. Op deze manier wordt het subthema geïntroduceerd en wordt de voorkennis van de deelnemer geactiveerd.
- Daarna komt er een dialoog. In deze *teksten* zitten de belangrijkste nieuwe woorden en zinnen. De gesprekken hoeven niet woord voor woord begrepen te worden. Het gaat om die woorden en zinnen en dat de boodschap overkomt.

- De volgende stap is de *verwerking* van die woorden en zinnen. Dit gebeurt in een aantal verschillende oefenvormen. Met heel veel herhaling om te zorgen dat het ook echt binnenkomt. Zonder die herhaling blijft er te weinig hangen. Stelt u zich voor dat u in China woont en Chinees wil leren. Dan heeft ook u behoefte aan veel herhaling om enigszins thuis te raken in deze nieuwe taal. Voor u lijkt het soms misschien saai, maar voor de leerder is dat heel anders.
- Dan volgt de fase van *communicatie*. In eerste instantie is dat nog *gestuurd*: een deelnemer voert korte voorgeprogrammeerde gesprekken / reageert op standaardvragen. Die stap is erg belangrijk. Daarna pas komt oefenen met vrije productie. In bijvoorbeeld een rollenspel laat de deelnemer zien dat hij / zij een eenvoudig gesprekje kan voeren. Dat gesprekje is nooit zo goed en compleet als de dialoog en de oefeningen daarvoor. Dat is logisch en dat hoort erbij: als mensen zelf gaan praten maken ze op dit niveau nog heel veel fouten, gebruiken ze korte zinnen enzovoort. De dialogen waren de input en het voorbeeld, maar wat ze nu zelf kunnen staat nog ver af van dat voorbeeld.
- Opdrachten bij de slotfoto's: de deelnemer fantaseert zijn / haar eigen verhaal bij de slotfoto('s). Deze foto's zijn bedoeld om *de fantasie te prikkelen en spontaan praten te stimuleren*. De deelnemer hoeft niet per se de woorden uit het thema te gebruiken; hij gebruikt de woorden en zinnen die hij tot zijn beschikking heeft. U stelt de vragen die onder de foto's staan.
- Elke module wordt afgesloten met een overzicht van de belangrijkste *woorden en standaardzinnen*.

Wat vindt u niet terug in het materiaal?

- Lees- en schrijfoefeningen
Het materiaal is bedoeld om de mondelinge vaardigheden te verbeteren.
- Expliciete aandacht voor grammatica
Dat is op dit niveau nog niet nodig. Een deelnemer krijgt standaardzinnen aangeboden die hij/zij kan gebruiken.
- Klankoefeningen
In de modules wordt geoefend met de uitspraak van woorden en zinnen. Voor specifieke klankoefeningen verwijzen we naar Uitspraaktrainer (uitgave Boom).

Instructie

In de modules wordt gebruik gemaakt van steeds dezelfde instructie. Bij elke instructie hoort een pictogram ter illustratie (zie bijlage). De woordenschat die in de instructie gebruikt wordt staat in onderstaand kader.

bekijk	loop rond	de begeleider	het woord nog een keer
luister	tik	het gesprek	de zin
praat	geef antwoord	de vraag	de foto
wijs aan	zeg na	het antwoord	het plaatje

Total Physical Response

Met TPR (Total Physical Response) wordt het leren van taal gekoppeld aan fysieke actie. Via TPR kan de begeleider steeds de nieuwe woorden / instructies introduceren en oefenen. Hoe werkt TPR? Een concreet voorbeeld:

De begeleider wil duidelijk maken wat de instructie 'wijs aan' betekent. Hij / Zij zegt: ik wijs de tafel aan. De begeleider wijst **tegelijkertijd** de tafel aan. Dit herhaalt hij / zij een aantal keer waarbij steeds een ander (bij de deelnemer bekend) woord gebruikt wordt (stoel, boek, muur etc.). De volgende stap is dat de begeleider instructies geeft aan de deelnemer die hij / zij moet uitbeelden. Daarna kan de link gelegd worden naar de specifieke oefening.

De oefeningen

De deelnemers hoeven niet of nauwelijks te schrijven. Zij reageren op vragen door dingen aan te wijzen, vingers op te steken, te tikken, iets te doen en/of te praten. Dit is ook voor leerders die wel kunnen lezen en schrijven een prima manier om mondelinge taal te verwerven. Als deelnemers niet kunnen lezen, moet de begeleider de geschreven antwoorden voorlezen

Een aantal oefeningen heeft enige uitleg nodig:

- De luisterteksten

De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de tekst / het gesprek;
- de deelnemer luistert nog een of twee keer, hierbij zijn begripsoefeningen opgenomen;
- de begeleider bespreekt met de deelnemer de tekst / het gesprek aan de hand van de begripsoefeningen.

- Taalriedel

De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst;
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst;
- de deelnemer spreekt mee met de audio met tekst / zonder tekst (met de herhaling van iedere zin);
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt.

Nb. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

- Zeg na

Zeg na is te vergelijken met de taalriedel. De zinnen staan niet op de audio, de begeleider leest de zin voor, de deelnemer zegt na.

Bij een aantal oefeningen staat meer informatie in de begeleidershandleiding die bij elke module beschikbaar. Dit kunt u zien aan dit pictogram.

Groepsgrootte

De meeste oefeningen kunnen zowel in groepjes van twee/drie als ook in grotere groepen gedaan worden. De dialogen kunnen in een grotere groep – na een duidelijke instructie van de begeleider – geoefend worden in tweetallen. De begeleider loopt langs, luistert naar wat er gezegd wordt (maar verbetert niet elke fout) en helpt en ondersteunt waar dat nodig is. Het gaat in deze fase van taalverwerving om het stimuleren van praten en durf en zelfvertrouwen.

Specifieke instructies bij de oefeningen

1. Waar werk je?

Oefening 2 en 3:

Transcript *Waar werk je?* (1)

Joyce: Hé Tristan, lang niet gezien!
 Tristan: Ja, hoe is het met je?
 Joyce: Goed! En met jou?
 Tristan: Prima!
 Joyce: Waar woon je nu?
 Tristan: In Amsterdam, ik werk daar ook.
 Joyce: Wat voor werk doe je?
 Tristan: Ik ben kapper. Ik werk in een kapsalon.
 Joyce: O, wat leuk. Werk je fulltime?
 Tristan: Nee, ik werk vier dagen per week.
 Op maandag ben ik vrij.

Oefening 4:

Laat de deelnemer in eerste instantie zelf beroepen bedenken. Gebruik daarna de plaatjes. Bekijk ter illustratie ook filmpjes van diverse beroepen op <http://internettv.roc.nl>

Oefening 5 en 6:

Transcript *Waar werk je?* (2)

Mevrouw El Hamdi: Timmerfabriek De Boer. Met mevrouw El Hamdi.
 Saïd: Goedemorgen mevrouw, u spreekt met Saïd Bakkal.
 Kan ik Jan Helmond spreken?
 Mevrouw El Hamdi: Ja, ik zal je even doorverbinden.
 Jan Helmond: Met Jan Helmond.
 Saïd: Hallo Jan, met Saïd.
 Ik ben ziek. Ik kan vandaag niet werken.
 Jan Helmond: Wat vervelend! Het is heel druk.
 Wat zijn je klachten?
 Saïd: Hoofdpijn en koorts.
 Jan Helmond: Wanneer kan je weer komen werken?
 Saïd: Ik denk dat ik woensdag weer beter ben.
 Jan Helmond: Oké, dan zien we je over twee dagen. Beterschap, Saïd.
 Saïd: Bedankt.

Oefening 8:

Lees het gesprek voor tussen Saïd en Jan Helmond (zie transcript, *Waar werk je?*(2)).

Oefening 9:

Noem een beroep (zie oefening 4). De deelnemer geeft aan of deze persoon binnen of buiten (of binnen én buiten) werkt.

Oefening 10:

Maak kaartjes met plaatjes van beroepen. Geef elke deelnemer één of meer kaartjes.

Omschrijf een beroep. De deelnemer die denkt dat hij / zij het juiste beroep op het kaartje heeft staan, staat op. Zie de bijlage op p. 44 voor plaatjes.

Voorbeelden:

- *Ik werk in een restaurant. Ik maak het eten voor de mensen. Wat is mijn beroep?*
- *Ik werk in het ziekenhuis. Ik maak mensen vaak weer beter. Wat is mijn beroep?*
- *Ik werk op een school. Ik ben een vrouw. Ik leer de kinderen taal en rekenen. Wat is mijn beroep?*
- *Ik werk in een café of in een restaurant. Ik breng het eten en drinken naar de klanten. Wat is mijn beroep?*
- *Ik gebruik verf. Ik maak de muren in een huis weer mooi. Wat is mijn beroep?*

Oefening 11:

Luister naar de audio. De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst
- de deelnemer spreekt mee met de audio met tekst / zonder tekst (met de herhaling van iedere zin)
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt

N.B. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

Oefening 15:

Laat de deelnemer verschillende beroepen noemen.

Oefening 19:

Als een deelnemer niet werkt / nooit gewerkt heeft, kan ook een andere situatie genomen worden waarin de deelnemer zich moet afmelden.

Oefening 20:

De deelnemer bedenkt zijn / haar eigen verhaal bij de foto. Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie van de mensen op de foto.

2. Ik doe vrijwilligerswerk

Oefening 2 en 3:

Transcript *Ik doe vrijwilligerswerk (1)*

Mirella: Ga je morgenochtend mee naar de sportschool?
 Serhan: Nee, ik kan niet. Ik moet werken.
 Mirella: Werk je?
 Serhan: Ja, ik doe vrijwilligerswerk.
 Mirella: Waar?
 Serhan: In het bejaardenhuis, hier op de hoek.
 Mirella: Oh ... hoe vaak doe je dat?
 Serhan: Eén keer per week, op de dinsdagochtend.
 Mirella: En wat doe je daar dan?
 Serhan: Ik help bij de koffieochtend.
 Mirella: Vind je het leuk werk?
 Serhan: Jazeker. Ik heb veel contact met de bewoners.
 Dat is erg leuk.

Oefening 5 en 6:

Transcript *Ik doe vrijwilligerswerk (2)*

Mustafa: Hoi Richard!
 Richard: Hé Mustafa, wacht je op je dochter?
 Mustafa: Nee, die is al naar huis.
 Ik heb om kwart voor vier een afspraak met de juf.
 Richard: Gaat het niet goed op school?
 Mustafa: Jawel hoor, het gaat prima.
 Ik ga praten met de juf over de computerles.
 Richard: O?
 Mustafa: De juf heeft hulp nodig in de klas met de computers.
 Richard: En jij wilt wel helpen?
 Mustafa: Ja, dat lijkt me erg leuk.
 Richard: Wanneer is de computerles?
 Mustafa: Elke donderdag van half drie tot half vier.
 Help jij ook op school?
 Richard: Ja, ik ben leesvader.
 Mustafa: Wat is dat?
 Richard: Ik lees elke woensdag van half negen tot negen uur met een groepje kinderen.

Oefening 7:

Lees het gesprek voor tussen Mirella en Serhan (zie transcript: *Ik doe vrijwilligerswerk (1)*)

Oefening 8:

Praat met de deelnemer over activiteiten die je als ouder / grootouder op een school kunt doen. Vraag of de deelnemer zelf helpt / heeft geholpen op de school van zijn / haar kind. Of, als een deelnemer geen kinderen heeft, vraag of de deelnemer mensen kent die helpen op de school van hun kind, en wat zij dan doen.

Oefening 9:

Lees de volgende zinnen voor:

- *Ga je mee naar de sportschool?*
- *Ik moet werken.*
- *Ik doe vrijwilligerswerk.*
- *Hoe vaak doe je dat?*
- *Ik help bij de koffieochtend.*
- *Vind je het leuk werk?*

Oefening 10:

Lees het onderstaande gesprek twee keer voor met het accent op de juiste woorden / lettergrepen. De eerste keer luisteren de deelnemers alleen. Bij de tweede keer tikken zij op het juiste moment op de tafel, d.w.z. op de lettergreep / het woord waar het accent op valt. Lees de woorden nog een keer voor. De deelnemers tikken het juiste moment op tafel.

Gesprek:

Mirella:	Werk je?
Serhan:	Ja , ik doe vrij will igerswerk.
Mirella:	Waar ?
Serhan:	In het bejaardenhuis, hier op de hoek .
Mirella:	Wat doe je daar dan?
Serhan:	Ik help bij de koffie ochtend.

N.B. Eén zin kan meer dan één accent bevatten.

Oefening 11:

Deze taalriedel is niet beschikbaar als audio. Lees de taalriedel in ritme voor. Tik hiervoor in een vast ritme met uw hand op de tafel. Volg verder de oefening zoals beschreven bij oefening 10 uit het eerste deel van deze module (Waar werk je?).

Oefening 15:

Bekijk samen met de deelnemer de folder of de website van een vrijwilligerscentrale in de buurt of ga een keer samen naar de vrijwilligerscentrale toe.

Oefening 18:

De deelnemer bedenkt zijn / haar eigen verhaal bij de foto's. Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie op de foto's.

3. Op zoek naar werk

Oefening 1:

Ga samen naar het Werkplein en bekijk enkele vacatures.

Oefening 2 en 3:

Transcript *Op zoek naar werk (1)*

Linda:	Wil je nog koffie?
Aysel:	Hoe laat is het?
Linda:	Bijna drie uur.
Aysel:	Nee, dank je, ik moet zo weg. Ik moet om vier uur op mijn werk zijn.
Linda:	Wat voor werk doe je?
Aysel:	Ik maak schoon op een school. En wat doe jij?
Linda:	Ik ben vorige maand gestopt met mijn werk in de fabriek.
	Ik zoek nu ander werk.
Aysel:	Wat voor werk zoek je?
Linda:	Dat weet ik niet precies.
Aysel:	Ben je al bij het Werkplein geweest? Daar hangen wel wat vacatures.
Linda:	Nee, nog niet. Ik ga me daar morgen inschrijven.
Aysel:	Oke, nou, succes en tot de volgende keer.
Linda:	Dank je, en werk ze!

Oefening 4:

Bekijk met de deelnemer het inschrijfformulier. Zijn alle onderdelen van het formulier duidelijk? Stel daarna de vragen. Voor analfabeten: lees het inschrijfformulier voor.

Oefening 5 en 6:

Transcript *Op zoek naar werk (2)*

Medewerker: Goed Sylvia. Dan heb ik nog een paar vragen.
Waar ben je geboren?
Sylvia: In Londen, in Engeland.
Medewerker: Je spreekt goed Nederlands.
Sylvia: Dank je wel. Ik woon hier ook al zeven jaar.
Medewerker: Is je nationaliteit nog Engels?
Sylvia: Nee, ik heb een Nederlands paspoort.
Medewerker: Wat is je telefoonnummer?
Sylvia: Van mijn mobiel?
Medewerker: Ja, je andere nummer staat hier al.
Sylvia: Dat is 06-17653429
Medewerker: Prima. En je e-mailadres is sjhholman@planet.nl?
Sylvia: Ja, dat klopt.
Medewerker: Oké. Dan heb ik je persoonlijke gegevens. Dan nu je werkervaring ...

Oefening 7:

Lees het gesprek voor tussen Linda en Aysel (zie transcript, *Ik zoek werk (1)*).

Oefening 8:

Luister naar de audio. Volg verder de oefening zoals beschreven bij oefening 10 uit het eerste deel van deze module (Waar werk je?).

Oefening 15:

De deelnemer vertelt zijn persoonlijke gegevens (volgens het inschrijfformulier). Stel vragen als de deelnemer het moeilijk vindt om uit zichzelf te vertellen.

Oefening 16:

Geef de deelnemer een kaartje met een beroep erop (woord of plaatje, zie de bijlage op p. 44). De deelnemer beeldt uit wat op het kaartje staat. De andere deelnemers proberen het woord te raden.

Oefening 17:

De deelnemer bedenkt zijn / haar eigen verhaal bij de foto. Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de mensen op de foto.

4. Een aardige collega

Oefening 2 en 3:

Transcript *Een aardige collega*

Dylan: Ga je mee een kopje koffie drinken?
Mo: Ja, gezellig.
Dylan: Is alles goed met je?
Mo: Nou, eigenlijk niet.
Dylan: Wat is er dan?
Mo: Mijn vrouw ligt in het ziekenhuis.
Dylan: Wat is er gebeurd?
Mo: Ze is gisteren gevallen met haar fiets.
Nu heeft ze haar been gebroken.
Dylan: Moet ze geopereerd worden?
Mo: Ja, morgen.
Dylan: Dan kom je zeker niet werken morgen?
Mo: Nee, ik heb een dag vrij genomen.
Dylan: Nou, heel veel sterkte.
Mo: Dank je wel.
Dylan: Als ik iets voor je kan doen?
Mo: Dat is aardig van je.

Oefening 4:

Lees de volgende zinnen voor:

- *Ga je mee een kopje koffie **drinken**?*
- *Mijn vrouw ligt in het **ziekenhuis**.*
- *Ze is gevallen met haar **fiets**.*
- *Ze heeft haar been **gebroken**.*
- *Nou, heel veel **sterkte**.*

Oefening 5:

Bekijk met de deelnemer de uitnodiging. Is de informatie duidelijk? Voor analfabeten: lees de uitnodiging voor.

Oefening 7:

Lees de volgende zinnen voor:

- *Ga je mee een kopje koffie drinken?*
- *Is alles goed met je?*
- *Mijn vrouw ligt in het ziekenhuis.*
- *Ze is gisteren gevallen met haar fiets.*
- *Moet ze geopereerd worden?*
- *Dat is aardig van je.*

Oefening 8:

Deze taalriedel is niet beschikbaar als audio. Lees de taalriedel in ritme voor. Tik hiervoor in een vast ritme met uw hand op de tafel. Volg verder de oefening zoals beschreven bij oefening elf uit het eerste deel van deze module (Waar werk je?).

Oefening 16:

Een dag uit het leven van ...

Maak kaartjes met plaatjes van verschillende activiteiten (zie de bijlage op p. 44). Leg de kaartjes op tafel. De deelnemers leggen de kaartjes samen in de goede volgorde. Daarbij is overleg nodig. De deelnemers vertellen wat ze zien op de kaartjes.

Oefening 17:

Lees het verhaal voor dat hieronder staat. Laat de deelnemer het verhaal **exact** navertellen, dus niet samenvatten. Lees het verhaal eventueel nog een tweede keer voor.

Verhaal:

Okan is op zijn werk. Zijn collega Jan is er niet. Hij komt vandaag ook niet. Hij is van de trap gevallen. Hij ligt in het ziekenhuis. Okan gaat vanavond op bezoek in het ziekenhuis. Hij neemt een bos bloemen mee.

Oefening 18:

De deelnemer bedenkt zijn / haar eigen verhaal bij de foto. Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de mensen op de foto.

Suggesties voor extra materiaal / extra oefeningen:

- Folder Vrijwilligerscentrale.
- Folders Werkplein.
- Vacatures uit de krant.
- <http://internettv.roc.nl> , klik op beroep in beeld (filmpjes van diverse beroepen).
- Ga samen met uw deelnemer naar het Werkplein / de vrijwilligerscentrale.
- Laat de deelnemer vacatures zoeken in een huis-aan-huiskrantje. Bekijk samen de vacatures.
- Bingo. Daar zijn verschillende varianten in mogelijk:
 - Vb. Maak voor elke deelnemer een kaart met negen beroepen (plaatjes / woorden).
- Luister met de deelnemers naar liedjes. Doel hiervan is dat deelnemers de melodie van de taal horen. Vraag aan deelnemers of ze woorden herkennen. Het is niet de bedoeling dat het liedje woord voor woord wordt verstaan en/of besproken. De liedjes, die te vinden zijn op internet¹, zijn op dit niveau meestal te moeilijk. Liedjes bij deze module:
 - 'Koos werkeloos' van Klein Orkest.
 - 'Bij de kapper' van Dirk Scheele.
- Neem de Zeg na / Taalriedel oefeningen op als daar mogelijkheden toe zijn en laat de deelnemers hun teksten terugluisteren.

1 - Veel liedjes zijn te beluisteren via Spotify (programma is gratis te downloaden via www.spotify.com.)

Bijlage met plaatjes

Bij oefening 10 en oefening 16 (Op zoek naar werk)

Bij oefening 16 (Een aardige collega)

Colofon

Dit product is tot stand gekomen door:

Het Begint met Taal
Koningin Wilhelminalaan 8, 3527 LD Utrecht
030-2422841
info@hetbegintmettaal.nl, www.hetbegintmettaal.nl

Algemene projectleiding: Sylvia de Groot Heupner

Vrije Universiteit Amsterdam - VU-NT2
De Boelelaan 1105, 1081 HV Amsterdam
020-5986575, 06-10817548
c.w.h.vander.voort@vu.nl, www.nt2.vu.nl

Inhoudelijke projectleiding: Vita Olijhoek (VU-NT2)

Concept & advies: Carola van der Voort

Van Dale Uitgevers
Postbus 13288
3507 LG Utrecht

Correspondentieadres: redactie@vandale.nl
www.vandale.nl / www.vandale.be

Auteurs: Martijn Baalman, Vita Olijhoek en
Carola van der Voort

Ontworpen door: Beeldenfabriek, Rotterdam

Fotografie:

Lucy Coenen, Marloes de Haan en Vita Olijhoek, Den Haag,
070-3838849, Lucycoenen@planet.nl

Audiobestanden: de bij deze module horende
audiobestanden zijn te beluisteren en/of te downloaden op
www.vandale.nl/spreektaal.

Beeldmateriaal: al het beeldmateriaal is met zorg
geselecteerd. Mocht u desondanks menen dat wij uw
rechten niet goed gerespecteerd hebben, neemt u dan
contact op met Het Begint met Taal.

Meer informatie? Neem contact op met Het Begint met Taal
via 030-2422841 of info@hetbegintmettaal.nl.

SpreekTaal 1 is ontwikkeld door Het Begint met Taal en de Vrije Universiteit Amsterdam en mogelijk gemaakt dankzij financiële ondersteuning van het Oranje Fonds, het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

SpreekTaal – hét materiaal voor taalcoaching

SpreekTaal is de meest gebruikte methode voor taalcoaching aan anderstaligen. Het materiaal is uitgebreid getest in de praktijk en speciaal ontwikkeld voor taalvrijwilligers die anderstaligen ondersteunen met het beter leren spreken van de Nederlandse taal.

- geschikt voor zowel een-op-een taalcoaching als kleine groepen
- eenvoudig in gebruik (geen leservaring vereist)
- goede aansluiting op de dagelijkse praktijk
- laagdrempelig, leuk en leerzaam

De methode bestaat uit twee series: **SpreekTaal 1** (niveau 0 tot A1+) en **SpreekTaal 2** (niveau A1 tot A2). Beide series bestaan uit vijftien praktische modules over dagelijkse onderwerpen, zoals Eten & Drinken, Wonen en Gezondheid. Elke afzonderlijke module bevat verschillende audio-opnames en biedt materiaal voor ongeveer 5 uur taalcoaching.

De audiobestanden die bij deze module horen, zijn te beluisteren en/of te downloaden via: www.vandale.nl/spreektaal.

SpreekTaal 1 - module 1 t/m 15

1 Praten over jezelf	6 Kleding & uiterlijk	11 Gezondheid
2 Familie & vrienden	7 Leren	12 Werk
3 Eten & drinken	8 Kopen	13 Dag & tijd
4 Wonen	9 Reizen	14 Bellen
5 Vrije tijd	10 Het weer	15 Geld

Het Begint met Taal versterkt taalvrijwilligersorganisaties op ruim 250 locaties in verschillende fases bij het slim organiseren van taalcoaching aan anderstaligen. Op deze locaties oefenen wekelijks 15.000 taalvrijwilligers met 28.000 anderstaligen de Nederlandse taal. Nieuwe initiatieven kunnen op die manier gelijk aan de slag, ervaren organisaties kunnen groeien en methodes die lokaal goed werken rollen wij landelijk uit. Zo leren we van elkaar en wordt taalcoaching nóg effectiever. Zie voor meer informatie: www.hetbegintmettaal.nl

© 2018 Het Begint met Taal
© 2018 Van Dale Uitgevers

Alle rechten voorbehouden.

